

शासकीय कर्मचा-यांच्या बदलीचे विनियमन
करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार
पाडतांना होणा-या विलंबास प्रतिबंध
करण्यासाठी तरतुद करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन परिपत्रक क्र.एचडीई ०१०३/प्र.क्र.३०४/आस्था -२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : ३० ऑगस्ट, २००३

परिपत्रक

शासकीय कर्मचा-यांच्या बदलीचे विनियमन करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडतांना होणा-या विलंबास प्रतिबंध करण्यासाठी तरतुद करण्याकरिता, मा. राज्यपालांनी अध्यादेश प्रख्यापित केला आहे. सदर अध्यादेश शासन राजपत्र, भाग-४, दिनांक २५ ऑगस्ट, २००३ रोजी प्रसिध्द करण्यात आला आहे.

२. गृह विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांच्या माहितीसाठी व सदर अध्यादेशामध्ये उल्लेखित केल्यानुसार कार्यवाही करण्याकरिता सदर अध्यादेशाची प्रत अवलोकनार्थ सोबत जोडली आहे.

३. सदर अध्यादेशातील प्रकरण - तीन मध्ये प्रकर्षाने असेही नमूद करण्यात आले आहे की, प्रत्येक शासकीय कर्मचारी त्यास नेमून दिलेले किंवा त्याच्याशी संबंधित असलेले शासकीय कर्तव्ये व शासकीय काम अत्यंत तत्परतेने आणि शक्य तितक्या शीघ्रतेने पार पाडण्यास बांधील असेल, परंतु कोणतीही फाईल विभागातील कोणत्याही शासकीय कर्मचा-याच्या टेबलावर सात कामांच्या दिवसांपेक्षा अधिक दिवस प्रलंबित राहणार नाही. साहजिकच, त्यामुळे अधिकारी व कर्मचा-यांच्या कामाच्या दिवंगाईस निर्बंध आला आहे. गृह विभागातील सर्व अधिकारी व कर्मचा-यांनी या तरतुदीचे कृपया तंतोतंत पालन करण्याबाबत विनंती करण्यात येत आहे. सदर अध्यादेशातील प्रकरण-तीन मधील ८ (२) मध्ये असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे की, एखाद्या शासकीय कर्मचा-याने नेमून दिलेले किंवा त्याच्याशी

संबंधित असलेले शासकीय कर्तव्ये किंवा शासकीय काम पार पाडण्यास जाणूनबुजून किंवा हेतुपुरस्सर विलंब किंवा दुर्लक्ष करण्यात आल्यास ती अशा शासकीय कर्मचा-याच्या कर्तव्यपालनातील कमी ठरेल आणि हा शासकीय कर्मचारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम, १९७९, अन्वये समोर्धित शिस्तभंगाच्या कार्यवाहीस पात्र ठरेल. त्यामुळे गृह विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांनी याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी.

४. शासनाने, निर्गमित केलेला अध्यादेश तात्काळ लागू झाला आहे. त्यामुळे वरील परिच्छेद-तीन मध्ये नमूद करण्यात आल्याप्रमाणे नस्त्यांचा निपटारा करावा. महाराष्ट्र नागरी सेवा नियमानुसार, कोणत्याही अधिकारी व कर्मचा-याला हक्क म्हणून रजा मागता येत नाही हे यापूर्वीच सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांचे निदर्शनास आणण्यात आले आहे. त्यामुळे सबळ कारभारशिवाय तसेच त्रिनामस्मानसी कार्यालयात गैरहजर राहू नये. गैरहजर राहणारा व वरीलप्रमाणे प्रकरणे प्रलंबित राहण्यास जबादार असलेला अधिकारी / कर्मचारी हा वर उल्लेखिलेल्या तरतुदीच्या अधिन शिस्तभंगाच्या कार्यवाहीस पात्र ठरेल, याची सर्व संबंधितांनी कृपया नोंद घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना. ग. शेंदे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

अपर मुख्य सचिव यांचे स्टाफ ऑफीसर / स्वीय सहायक

प्रधान सचिव (अ. व सु.) यांचे स्वीय सहायक

प्रधान सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहायक

प्रधान सचिव (परिवहन) यांचे स्वीय सहायक

प्रधान सचिव (तुल्य) यांचे स्वीय सहायक

सर्व सहसचिव/उपसचिव, गृह विभाग

सर्व अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग

मुख्य टंकलेखिका, टंकलेखन शाखा

निवड नस्ती कार्यासन आस्थापना-२

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्रधिकृत प्रकाशन

सोमवार, ऑगस्ट २५, २००३/भाद्र ३, शके १९२५

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम

अनुक्रमणिका

सन २००३ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १ - शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध करण्यासाठी तरतुद करण्याकरिता अध्यादेश	पृष्ठे २१४ - ३००
--	---------------------

सामान्य प्रशासन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २५ ऑगस्ट, २००३.

MAHARASHTRA ORDINANCE No.IX OF 2003. AN ORDINANCE

TO PROVIDE FOR REGULATION OF TRANSFERS OF
GOVERNMENT SERVANTS AND PREVENTION OF DELAY IN
DISCHARGE OF OFFICIAL DUTIES.

सन २००३ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १.

शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध करण्यासाठी तरतुद करण्याकरिता अध्यादेश.

उद्देशार्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही;

आणि उद्देशार्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनासाठी, तातडीने कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक जाये, अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांची स्वाक्षरी पटव्या आहेत;

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करित आहेत :-

प्रकरण एक

प्रारंभिक

संक्षिप्त नांव, १. (१) या अध्यादेशास महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि
प्रारंभ व प्रयुक्ती शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अध्यादेश, २००३ असे म्हणावे.

(२) तो, ताबडतोब अंमलात येईल.

(३) (एक) या अध्यादेशाची प्रकरणे एक, दोन व चार एकाकी संवर्गातील बदलीयोग्य नसलेल्या पदांवर नियुक्त केलेले कर्मचारी आणि न्यायसेवेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील पदे व्यतिरिक्त, महाराष्ट्र संवर्गाच्या अखिल भारतीय सेवेतील अधिकाऱ्यांसह राज्य सेवेतील सर्व शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू असतील.

(दोन) प्रकरण तीन राज्य सेवेतील सर्व शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू असेल.

व्याख्या. २. या अध्यादेशामध्ये संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर, --

(क) "सद्व्यवस्थापक" याचा अर्थ शासकीय कर्मचाऱ्यांचा नियुक्ती प्राधिकारी, असा आहे आणि त्यात कलम ६ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या बदल्या करणाऱ्या प्राधिकार्याचा समावेश होतो ;

(ख) "विभाग" किंवा "प्रशासकीय विभाग" याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावलीच्या पत्रिल्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेला महाराष्ट्र शासनाचा विभाग, असा आहे ;

(ग) "शासक" किंवा "राज्य शासक" याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;

(घ) "गट अ, ब, क आणि ड पदे" याचा अर्थ शासनाच्या आदेशानुसार वेळोवेळी गट अ, ब, क आणि ड म्हणून वर्गीकृत केलेली शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदे, असा आहे ;

(ड.) "शासकीय कर्मचारी" याचा अर्थ, ---

(एक) प्रकरण दोनच्या प्रयोजनार्थ, एकाकी संवर्गातील बदलीयोग्य नसलेल्या पदांवर नियुक्त केलेले कर्मचारी आणि न्यायसेवेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कर्मचारी या व्यतिरिक्त, महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्गणूक) नियम, १९७९ याच्या नियम २(ब) मध्ये व्याख्या केलेले शासकीय सेवक किंवा कर्मचारी असा आहे ; आणि यात अखिल भारतीय सेवेतील अधिकाऱ्यांचा समावेश होतो.

(दोन) प्रकरण तीनच्या प्रयोजनार्थ, उक्त नियम २(ब) मध्ये व्याख्या केलेले शासकीय कर्मचारी असा आहे ;

(च) "पद" याचा अर्थ, शासकीय कर्मचा-यास नेमून देण्यात आलेले किंवा त्याची पदस्थापना केलेले काम किंवा कर्तव्यपद, असा आहे :

(छ) "सेक्रेटरिएट सेवा" याचा अर्थ, मंत्रालयीन विभागांमधील राज्यसेवा, असा आहे :

(ज) "बदली" याचा अर्थ, शासकीय कर्मचा-याची कामाच्या एका पदावरून किंवा एका ठिकाणाहून कामाच्या दुस-या पदावर किंवा दुस-या ठिकाणी पदस्थापना, असा आहे आणि त्यामध्ये एकाच शहरातील एका कार्यालयातून दुस-या कार्यालयात केलेल्या पदस्थापनेचाही समावेश होतो :

(झ) "बदली करणारे प्राधिकारी" याचा अर्थ, अधिनियमाच्या कलम ६ मध्ये नमूद केलेला प्राधिकारी, असा आहे.

प्रकरण दोन

पदस्थापनेचा पदावधी, बदली व बदली करणारे प्राधिकारी

३. (१) अखिल भारतीय सेवेतील अधिकारी आणि सर्व अ. व आ. क गटातील राज्य नेमणूकीचा शासनाचे सेवक किंवा कर्मचारी यांच्याकरिता एखाद्या पदावर असण्याचा सामान्य कालावधी तीन पदावधी वर्षांचा असेल :

परंतु, असा कर्मचारी हा सेक्रेटरिएट सेवेतील गट क मधील कर्मचारी नसेल तर, अशा कर्मचा-याने धारण केलेल्या पदावर दोन पूर्ण पदावधींची सेवा पूर्ण केली असेल तर, त्याची त्या पदावरून दुस-या ठिकाणी बदली करण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, असा कर्मचारी सेक्रेटरिएट सेवेत असेल तर, अशा कर्मचा-यांची सेवा तीन वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी त्याच पदावर पुढे चालू ठेवण्यात येणार नाही आणि लागोपाठच्या दोन पदावधीपेक्षा अधिक पदावधीसाठी त्याला त्याच विभागात ठेवण्यात येणार नाही.

(२) सर्वसाधारणपणे गट ड मधील कर्मचा-यांसाठी पदावधी निश्चित केलेला नसेल. तो ज्या ठिकाणी काम करीत असेल त्या ठिकाणाच्या बाहेर ज्या ठिकाणी त्याने बदली करण्याची धनंती केली असेल तेथे निर्बंध रिकत एव असल्याखेरीज किंवा परस्पर संमतीने बदली मागितली असल्याखेरीज किंवा त्याच्याविरुद्ध गंभीर स्वरूपाची साधार तक्रार आल्याखेरीज, त्याची त्या ठिकाणाहून अन्यत्र बदली केली जाणार नाही.

४. (१) सामान्यपणे कोणत्याही शासकीय कर्मचा-याने कलम ३ मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे, त्याच्यानेमणूकीचा पदावधी पूर्ण केला असल्याखेरीज त्याची बदली करण्यात येणार नाही.

(२) सक्षम प्राधिकारी प्रत्येक वर्षाच्या जानेवारी महिन्यात, त्या वर्षी एप्रिल व मे महिन्यात बदलीसाठी पात्र होतील अशा शासकीय कर्मचा-यांची यादी तयार करील.

(३) कलम ६ च्या तक्त्याखालील नांदी (क) व (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या गट अ मधील अधिकार-यांकरिता घरील पोट-कलम (२) अन्वये, संबंधित सक्षम प्राधिकार-याने तयार केलेल्या बदलीच्या सूचीला, मुख्य सचिवाशी किंवा, यथास्थिती, विभागाच्या संबंधित सचिवाशी विचारविनिमय करून, मुख्यमंत्र्याकडून किंवा, यथास्थिती, संबंधित मंत्र्याकडून अंतिम मान्यता देण्यात येईल :

बदलीचा
पदावधी.

परंतु, अशा बदलीच्या बाबतीतल्या कोणत्याही विवादावर, मुख्य सचिवाशी विचारविनिमय करून, मुख्यमंत्र्याकडून निर्णय घेण्यात येतील.

(४) शासकीय कर्मचा-यांच्या बदल्या, सामान्यपणे, वर्षातून केवळ एकदाच एप्रिल किंवा मे महिन्यात करण्यात येतील :

परंतु, खाली नमूद केलेल्या परिस्थितीत वर्षातील कोणत्याही वेळी बदली करण्यात येईल :-

(एक) संचालिपती, पदोन्नती, राजीनामा, पदावनती, पुनःस्थापन यामुळे रिक्त झालेल्या किंवा रजेवरून परत आल्यावर कसवयाच्या पदांवरील नियुक्तीच्या बाबतीत.

(दोन) अपवादात्मक परिस्थितीत किंवा विशेष कारणांमुळे बदली करणे आवश्यक आहे अशी सक्षम प्राधिका-यांची खात्री पटली असेल अशा बाबतीत, त्याची कारणे लेखी नमूद केल्यानंतर आणि लागतनंतरच्या परिष्ठ प्राधिका-याच्या पूर्ण मान्यतेने अशी बदली करण्यात येईल.

(५) कलम ३ मध्ये किंवा या कलमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, विशेष प्रकरणांत, सक्षम प्राधिका-याला, कारणे लेखी नमूद करून, शासनाची किंवा, यथास्थिती, मुख्यमंत्र्याची पूर्ण परवानगी घेऊन शासकीय कर्मचा-यांची, त्याच पदावरी पूर्ण होण्यापूर्वी बदली करता येईल.

पदावरी ५. (३) शासकीय सेवक व कर्मचारी यांच्या नेमणुकीचा कलम ३ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या

पदावरी पदावधी, खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये याद्विधा येईल:-

(क) नेमणुकीच्या ठिकाणी किंवा पदावर विहित केल्याप्रमाणे सक्षम प्राधिका-यांनी पूर्ण केल्यानंतर, बदलीसाठी वा न झालेल्या कर्मचा-यास त्याच्या सेवानिवृत्तीसाठी एक वर्षांपेक्षा कमी काळावधी शिल्लक असेल;

(ख) कर्मचारी एखाद्या विशिष्ट कामासाठी आवश्यक ती तांत्रिक अर्हता व अनुभव धारण करणारा असेल प-त्या पदासाठी योग्य असा बदली कर्मचारी तत्काळ उपलब्ध नसेल; आणि

(ग) एखाद्या कर्मचारी, एखाद्या प्रकल्पावर काम करीत असेल व तो प्रकल्प पूर्णतेच्या शेंपटच्या टप्प्यात असेल आणि त्याला तेथून काढून घेण्याने प्रकल्प येथे पूर्ण होणेच धोक्यात येणार असेल.

(२) कलम ३ मध्ये किंवा या अध्यादेशाच्या इतर कोणत्याही तरतुदींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, एकाच विभागातील किंवा कार्यालयातील शासकीय कर्मचा-यांच्या मोठ्या प्रमाणात बदल्या येण्यामुळे, शासकीय कामावर प्रतिकूल परिणाम होत नाही याची सुनिश्चिती करण्यासाठी कोणत्याही कार्यालयातील किंवा विभागातील तोर टक्क्यापेक्षा अधिक नसेल इतक्या, कर्मचा-यांची एका वर्षात एकाच वेळी बदली करण्यात येणार नाही.

बदली ६. खाली दिलेल्या तक्त्याच्या स्तंभ (१) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या शासकीय कर्मचा-यांची बदली करण्यात त्या कर्मचा-याच्या समोरच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या बदली करणा-या प्राधिका-याला प्राधिकारी करता येईल.

शासकीय कर्मचा-यांचा गट

(१)

बदली करणारा प्राधिकारी

(२)

(क) आरक्षण भारतास संघर्ष आधिकारी,

मुख्यमंत्री.

रुपये ३०,६५०-१५,८५० व त्यापेक्षा अधिक वेतनभेगीत

असलेले राज्य संघर्ष गट 'अ' मधील सर्व अधिकारी

(१)	(२)
(ख) रुपये १०,०००-१५,२०० मधील परंतु १०,६५०-१५,८५० पेक्षा कमी वेतनश्रेणीवर असलेले राज्य सेवेचे गट "अ" मधील सर्व अधिकारी आणि रुपये ८,०००-१३,५०० किंवा त्यापेक्षा कमी वेतनश्रेणी असलेले राज्य सेवेच्या गट "अ" मधील सर्व अधिकारी	संबंधित विभागाच्या सचिवाशी विचारपिनिमय करून त्या विभागाचे प्रभारी मंत्री.
(ग) गट "ब" मधील सर्व अधिकारी	विभाग प्रमुख
(घ) गट "क" आणि "ड" मधील सर्व कर्मचारी	प्रादेशिक विभाग प्रमुख.

परंतु, तत्कालीन नॉंद (ख) मधील, अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत विभागीय किंवा जिल्हा स्तरावर काम करीत असलेला विभाग प्रमुख, अशा अधिकाऱ्यांची विभागांतर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल आणि जिल्हा प्रमुख, अशा अधिकाऱ्यांची जिल्हांतर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल :

परंतु आणखी असे की, तत्कालीन विनिर्दिष्ट केलेल्या, बदली करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे, या कलमाखालील त्याचे अधिकार त्याच्या कोणत्याही दुय्यम प्राधिकाऱ्याकडे सोपविता येतील.

७. या अध्यादेशाच्या प्रसोजनांकरिता मंत्रालयाचा प्रत्येक विभाग, त्याच्या अधिकारिते विभाग सक्षम प्रमुखांची आणि विभागांच्या प्रादेशिक कार्यालय प्रमुखांची सूची तयार करील आणि प्रसिध्द करील प्राधिकाऱ्याची आणि या अध्यादेशाच्या प्रसोजनांसाठी त्याच्या अधिकारितेतील बदल्या करण्यासाठी सक्षम असणारे सुधी प्रकाशित करणे प्राधिकारी अधिसूचित करील.

प्रकरण तीन

शिस्तभंगाची काढाई

८. (१) प्रत्येक शासकीय कर्मचारी त्यास नेमून दिलेले किंवा त्याच्याशी संबंधित असलेले शासकीय शिस्तभंगाची कारवाई करणारा व शासकीय काम अत्यंत तत्परतेने आणि शक्य तितक्या शीघ्रतेने पार पाडण्यास बांधील असेल:

परंतु, कोणतीही फाईल विभागातील कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या टेबलावर सात कामाच्या दिवसांपेक्षा अधिक दिवस प्रलंबित राहणार नाही :

परंतु, आणखी असे की, तात्काळ आणि तातडीच्या स्वरूपाच्या फाईली त्या प्रकरणाच्या निकडीनुसार शक्य त्या शीघ्रतेने आणि प्राधान्याने, तात्काळ फाईल एका दिवसात आणि तातडीच्या स्वरूपाची फाईल तीन दिवसांत निकालात काढण्यात येईल :

परंतु, तसेच, दुसऱ्या कोणत्याही विभागाकडे विचारार्थ पाठवाययाची आवश्यकता नसलेल्या कोणत्याही फाईलीच्या संबंधात, संबंधित विभाग त्या प्रकरणावर प्रत्येकाळीस दिवसांच्या आत निर्णय

(२९९) घेईल आणि आवश्यक ती कार्यवाही करील आणि दुसऱ्या कोणत्याही विभागाकडे विचारार्थ पाठवावयाची आवश्यकता असलेल्या फाईलीच्या संबंधात, तीन महिन्यांच्या आत निर्णय घेण्यात येईल आणि आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(२) एखाद्या शासकीय कर्मचार्याने नेमून दिलेले किंवा त्याच्याशी संबंधित असलेले शासकीय कर्तव्य किंवा शासकीय काम पार पाडण्यास जाणूनबुजून किंवा हेतूपुरस्सर विलंब लावणे किंवा दुर्लक्ष करणे ही अशा शासकीय कर्मचा-याच्या कर्तव्य पालनातील कसूर ठरेल आणि असा शासकीय कर्मचारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम, १९७९ अन्वये, यथोचित शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठाईल.

(३) कोणत्याही शासकीय कर्मचार्याकडून झालेली कोणतीही अशी कर्तव्य पालनातील कसूर, संबंधित सक्षम प्राधिका-यांच्या लक्षात आल्यावर किंवा त्याच्या लक्षात आणून दिल्यावर, अशा शासकीय कर्मचार्याकडून झालेल्या अशा कर्तव्य पालनातील कसुरीबाबत त्याची खात्री पटल्यावर, तो कसूर करणा-या अशा शासकीय कर्मचा-याविरुद्ध, अशा शासकीय कर्मचार्याच्या वार्षिक गोपनीय अभिलेखात अशा कर्तव्य पालनातील कसुरी संबंधातील नोंद करण्यासह संबध्द शिस्तविषयक नियमाव्याली, यथोचित शिस्तभंगाची कारवाई करील.

प्रकरण चार संकीर्ण

यद्वाचनेने
केलेल्या
कृतोला
संरक्षण.

९. या अध्यादेशाच्या किंवा त्यामधील केलेल्या नियमांच्या तरतुदीनुसार, सद्भावनेने केलेल्या किंवा केलेल्या अविषेते असलेल्या कोणत्याही गोष्टीसाठी, कोणताही शासकीय कर्मचारी किंवा अधिकारी यांच्याविरुद्ध कोणताही दावा, म्दला किंवा इतर कायदेशीर कार्यवाही दाखल करण्यात येणार नाही.

नियम
करण्याचे
अधिकार

१०.(१) राज्य शासनास, या अध्यादेशाची प्रयोजने पार पाडण्यासाठी, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे आणि पूर्व प्रसिध्दीच्या शर्तीस अधीन राहून, नियम करता येतील.

(२) या अध्यादेशाअन्वये करण्यात आलेला प्रत्येक नियम, तो करण्यात आल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाचे अधिवेशन चालू असताना, एकाच अधिवेशनात किंवा त्याहून अधिक अधिवेशनात, मिळून एकूण तीस दिवसांची होईल इतक्या मर्यादित. राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहापुढे ठेवण्यात येईल, आणि ज्यामध्ये अशा प्रकारे तो ठेवण्यात येईल ते अधिवेशन किंवा त्या अधिवेशनाच्या लगतनंतरचे अधिवेशन, समाप्त होण्यापूर्वी, त्या नियमात कोणताही फेरबदल करण्यास दोन्ही सभागृहे कबूल होतील किंवा तो नियम करण्यात येऊ नये याबाबत दोन्ही सभागृहाचे एकमत होईल आणि तशा अर्थाचा त्याचा निर्णय, ते राजपत्रात अधिसूचीत करतील तर, असा निर्णय राजपत्रात प्रसिध्द झाल्याच्या दिनांकापासून तो नियम अशा फेरबदल केलेल्या स्वरूपातच अंमलात येईल ; किंवा, यथास्थिती, मूळीच अंमलात येणार नाही ; तथापि, असा कोणताही फेरबदल किंवा विलोपन यामुळे त्या नियमांन्वये पूर्वी करण्यात आलेल्या किंवा करण्याचे योजिलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या विधिप्राप्ततेस बाध येणार नाही.

अडचणी
करण्याचा
अधिकार.

११.(१) या अध्यादेशाच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास शासनास, प्रसंगानुरूप अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी, या अध्यादेशाच्या तरतुदींशी विसंगत नसलेली कोणतीही गोष्ट, राजपत्रात आदेश प्रसिध्द करून करता येईल.

(२) या कलनाच्या अंमलबजावणीत कोणताही फेरबदल किंवा अडचण उद्भवल्यास शासनास, प्रसंगानुरूप अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी, या अध्यादेशाच्या तरतुदींशी विसंगत नसलेली कोणतीही गोष्ट, राजपत्रात आदेश प्रसिध्द करून करता येईल.

निवेदन

शासनाचे वेळोवेळी शासकीय कर्मचा-यांच्या सर्वसाधारण बदल्यांसाठी मार्गदर्शन तसे घालून दिलेली आहेत. अशी सर्वसमावेशक मार्गदर्शक तसे, शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.एसआर९०/सी.आर.२०/९७/बारा. दि.२७ नोव्हेंबर १९९७ आणि शासन परिपत्रक, दि.७ फेब्रुवारी १९९८ अन्वये एकत्रित नमुन्यात नुक्तीच प्रसिध्द करण्यात आली आहेत. तथापि, शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, हे निदेश प्रशासनात विविध पातळीवर काटेकोरपणे अनुसरण्यात येत नाहीत आणि त्यामुळे इच्छित परिणाम साधला जात नाही.

२. अशा परिस्थितीत शासकीय बदल्यांच्या धोरणाचे कठोर पालन करण्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, सर्व शासकीय कर्मचा-यांच्या बदल्यांचे विनियमन करण्यासाठी यथोचित कायदा करणे इष्ट आहे असे शासनास वाटते.

३. शासकीय कर्मचा-यांकडून कर्तव्ये पार पाडताना होणा-या विलंबाबाबत आणि कर्तव्य पालनातील कसुरी बाबतही शासनाला अतिशय चिंता वाटत आहे. या अनिष्ट प्रवृत्तीस परिणामकरीत्या प्रतिबंध करण्यासाठी, अशी शासकीय कामे निकालात काढण्याकरिता वेळापत्रक निर्धारित करण्याची आणि कसूरदार शासकीय कर्मचा-यांविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करण्याची तरतूद देखील करणे इष्ट आहे असे शासनास वाटते.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी हा अध्यादेश प्रस्थापित करण्याकरिता तातडीने कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांची मंत्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रस्थापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,

दिनांक : २५ ऑगस्ट, २००३

मोहम्मद फजल,

महाराष्ट्राचे राज्यपाल

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

चारुशिला सोहोनी,

शासनाच्या प्रधान सचिव.